

СЕЗОН ЗАХВАРАЛЬНАСЦІ НЕ ЗА ГАРАМІ

Каго і за які кошт сёлета будуць
вакцыянаваць ад грыпу?

ХУТКІ І НЕБЯСПЕЧНЫ

Сітуацыя з адром у Еўропе застаецца напружанай

У Беларусі з пачатку года зафіксавана 199 выпадкаў гэтай інфекцыі (летась за ўвесь год іх было 264).

У ліку выяўленых сёлета выпадкаў 56 — завозныя, астатнія — звязаныя з імі. Як вядома, адзёр валодае, бадай, адным з самых высокіх паказчыкаў кантагіёзнасці і лёгка перадаецца. Калі ў навакольных няма прышчэпкі, а адпаведна і імунітэту, верагоднасць захварэць вельмі вялікая. Але выпадкі адру ў нашай краіне, дзякуючы сфарміраванай імуннай праслойцы (прышчэпкі мае 97—98 % беларусаў), не сталі масавымі. Ланцужок звычайна складаўся з 1—2 захварэлых.

Як паведаміла намеснік начальніка аддзела гігіены, эпідэміялогіі і прафілактыкі Міністэрства аховы здароўя Іна КАРАБАН, захворванне рэгістравалася ва ўсіх рэгіёнах Беларусі. Сярод захварэлых 71 % — дарослыя, астатнія — дзеці. Каля 54 % тых, хто перанёс адзёр, або не мелі прышчэпак ці даных пра іх, або мелі адну прышчэпку (імунітэт фарміруецца, як правіла, пасля дзвюх), астатнія былі вакцыянаваныя.

З пачатку 2018-га да ліпеня 2019 года адзёр выяўлялі ў жыхароў 49 з 53 краін Еўрапейскага рэгіёна. Захварэла 174 тысячы чалавек, з іх 100 хворых памерла. Характэрна, што ў 2019 годзе гэту інфекцыю перанесла ўжо 90 тысяч еўрапейцаў, што сведчыць пра больш імклівае, чым летась, распаўсюджанне адру. Найбольшая колькасць захварэлых ва Украіне — 54 тысячы, у Казахстане — 8,8 тысячы, Грузіі — 4 тысячы, Расіі — 3 тысячы, Турцыі і Францыі — па дзве тысячы, Польшчы і Балгарыі — па тысячы. Ва Украіне сёлета ад адру памерла 19 чалавек, а з пачатку эпідэміі — 39.

Вакцынацыя ад адру пачалася ў нас з 1967 года. Тады рабілі адну прышчэпку. З 1987 года прынята рашэнне рабіць другую прышчэпку манавакцынай. А з 1996 года дзяцей у Беларусі пачалі прышчэпляць трохкампанентнай вакцынай (адзёр, паратыт, краснуха). З 2000 года краіна цалкам перайшла на трохвалентную вакцыну. Дзеці прышчэпляюцца двойчы: у гадавалым і шасцігадовым узросце.

Да 1967-га на адзёр штогод на тэрыторыі Беларусі хварэла 50—80 тысяч чалавек. Лічыцца, што людзі, якія перанеслі гэту інфекцыю аднойчы, больш на яе не захварэюць.

Каля 3,7 мільёна чалавек сёлета плануецца прышчэпіць у Беларусі ад грыпу. Вакцынацыя пачнецца ўжо з кастрычніка, каб да студзеня—лютага, калі вірус становіцца найбольш актыўным, сфарміраваўся імунітэт. Абавязкова прышчэпкі атрымаюць людзі з груп рызыкі — дзеці і пажылыя, пацыенты з цяжкімі хранічнымі захворваннямі, медработнікі і іншыя.

— Вакцынацыю пачнём, як толькі вакцына выйдзе з лабараторнага кантролю. Магчыма, нават у канцы верасня. Для фарміравання імунітэту неабходна ад 7 да 21 дня, — расказвае загадчык аддзялення імунапрафілактыкі Рэспубліканскага цэнтра гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя Вераніка ВЫСОЦКАЯ.

Імунітэт захоўваецца на 6—12 месяцаў, таму, нават калі вы прышчэпліліся супраць грыпу летась, сёлета працэдуру варта паўтарыць. Тым больш што цяпер склад вакцын прыйшлося абнавіць з-за мутацый вірусаў групы А.

— Сусветная арганізацыя аховы здароўя адсочвае, якія вірусы грыпу цыркулююць на планеце, каб высветліць іх антыгенныя характарыстыкі і зразумець, якую вакцыну прымяняць. Звычайна рэкамендацыі на наступны сезон даюць у лютым, бо каб напранаваць неабходны аб'ём вакцыны, патрэбна тры месяцы. Сёлета Сусветная арганізацыя аховы здароўя ўпершыню ўзяла паўзу, і толькі ў канцы сакавіка мы атрымалі рэкамендацыі. Бо вірусы групы А, сустракаючыся з імуннай праслойкай чалавека, муціравалі. Таму вакцына супраць іх была зменена. Прагназуецца, што ў нас па-ранейшаму будуць цыркуляваць вірусы групы А — H1N1 і H3N2 і вірусы групы В, — паведаміла кіраўнік Нацыянальнага цэнтра па грыпе РНПЦ эпідэміялогіі і мікрэбіялогіі Наталля ШМЯЛЁВА.

Вакцынацыя ў гэтым сезоне будзе праводзіцца, як і летась, трохвалентнай і чатырхвалентнай вакцынамі. За кошт сродкаў рэспубліканскага і мясцовага бюджэтаў прышчэпляць будуць

расійскай вакцынай «Грыпол плюс» (ужо закуплена 1,5 мільёна доз па 1,5—2 рублі), за сродкі прадпрыемстваў і грамадзян — вакцынамі «Ваксігрып», «Ваксігрып тэтра» (Францыя), «Інфлювак» (Нідэрланды). Каштаваць такая прышчэпка трохвалентнай вакцынай будзе ў сярэднім ад 10 да 18 рублёў.

На думку спецыялістаў, вырабляць уласную вакцыну ў Беларусі немэтазгодна.

— У нас невялікая краіна. А працэс вытворчасці вакцыны дастаткова затратны. Каб вырабляць такую прадукцыю, патрэбны выхад на іншыя рынкі, а яны ўжо заняты. Каб вытворчасць вакцыны ў Беларусі акупілася, патрэбна не менш за 50 гадоў, — выказала меркаванне намеснік начальніка аддзела гігіены, эпідэміялогіі і прафілактыкі Міністэрства аховы здароўя Іна КАРАБАН.

Каля 40 % насельніцтва зрабілі прышчэпкі ад грыпу летась. У тым ліку 75 % з груп рызыкі.

— Мы прышчэпілі каля 3,7 мільёна чалавек, у тым ліку 950 тысяч дзяцей. Эфектыўнасць сучаснай вакцыны ад грыпу складае ад 70 да 98 %. Гэта значыць з сотні прышчэпленых 70—98 чалавек не захварэе, — тлумачыць Вераніка Высоцкая. — Тыя, хто захварэў, маюць лёгкае цяжэнне грыпу. Мы прааналізавалі мінулы сезон: сярод прышчэпленых захваральнасць у 12,3 раза ніжэйшая, чым у тых, хто не вакцыянаваўся. А 98,2 % з тых, хто зацвараваў на грып, прышчэпку не рабілі.

Спецыяліст паведаміла, што пяты сезон у Беларусі няма эпідэміі грыпу. Захваральнасць складае 10—16 чалавек на 100 тысяч насельніцтва.

Толькі вакцынацыя з'яўляецца спецыфічнай прафілактыкай грыпу. Неспецыфічныя сродкі ў барацьбе з інфекцыяй — стандартныя правілы здаровага спосабу жыцця. Гэта захаванне рэспіраторнага этыкету, каб не дапусціць распаўсюджвання віруса; выкарыстанне аднаразовых папяровых насовак. У сезон пад'ёму захваральнасці лепш не знаходзіцца ў месцах збору людзей, не наведваць масавыя мерапрыемствы, па магчымасці не ездзіць у грамадскім транспарце. Часцей мыць рукі, паласкаць поласць рота і прамываць нос, паболей знаходзіцца на свежым паветры і часцей праветрываць пакой. Лекавыя метады прафілактыкі варта выкарыстоўваць толькі па рэкамендацыі ўрача. Імунастымулятары не прайшлі клінічныя выпрабаванні, і іх эфектыўнасць не даказана. Толькі ўрач можа меркаваць, што ў вас маецца імунадэфіцыт, і прызначыць такія сродкі.

— Мяне заўсёды здзіўляюць маладыя матулі, якіх у сезон захваральнасці ў аптэцы шмат, і яны ўсе набываюць імунамадулятары. Вы не ведаеце, у якім стане зараз знаходзіцца імунная сістэма дзіцяці, і тут важна не нашкодзіць. Дапамагчы такія сродкі наўрад ці змогуць, — падкрэсліла Іна Карабан.

ПА ЗДАРОЎЕ!

У Віцебску правялі спецыялізаваную выстаўку-кірмаш «Віцебшчына — за здаровы спосаб жыцця».

Сёлета традыцыйнае мерапрыемства адбылося дванаццаты раз. Сярод арганізатараў органы мясцовай улады, медыцынскі ўніверсітэт, аддзяленне Беларускай гандлёва-прамысловай палаты.

Намеснік старшыні Віцебскага аблвыканкама Уладзімір ПЕНІН, падкрэсліў, што ў нашай краіне робіцца ўсё, каб грамадзяне атрымлівалі сучасныя комплексныя медыцынскія паслугі. А ўстановы аховы здароўя ў пацвярджэнне гэтага пазнаёмілі з новымі тэхналогіямі і падыходамі ў прафілактыцы і лячэнні захворванняў.

І ўсё больш прыкладаў, што глыбінка падцягваецца да сталічнага ўзроўню. Толькі ў Прыдзвінскім краі больш за чатыры тысячы басейнаў, спартыўных комплексаў, стадыёнаў, іншых спартыўных збудаванняў. І амаль штогод здаюцца пасля частковага, капітальнага рамонту, мадэрнізацыі аб'екты фізкультуры і спорту.

Як заўсёды, на выстаўцы было чаму

здзівіцца. Свае экалагічна чыстыя прадукты прэзентавалі вытворцы Віцебскай вобласці. Традыцыйна наведвальнікам спадабаліся дэгустацыі, віктарыны і конкурсы.

На выстаўцы можна было атрымаць кансультацыі педыятра, кардыёлага, эндакрынолага, алерголага, анкалага, дэрматолога, задаць пытанні іншым так званым вузкім медыцынскім спецыялістам. Кожны мог прайсці экспрэс-абследаванне стану здароўя.

Перыядычна ў рамках выстаўкі арганізуювалі розныя майстар-класы: ад скандынаўскай хады да догляду за скарай. Вучылі аказваць самадапамогу і дапамогу ў экстранных сітуацыях, напрыклад пры сімптомах інфаркту. Шмат ахвотных

было навучыцца гімнастыцы для вачэй, кантраляванню рацыёну, методыкам псіхалагічнага самарэгулявання.

Ды і атрымаць навык правільна чысціць зубы лепш позна, чым ніколі.

Сярод удзельнікаў былі прадстаўнікі ўстаноў адукацыі, пазашкольнай работы, спартыўных секцый. Бацькі гутарылі з трэнерамі, кіраўнікамі гурткоў мастацкай самадзейнасці, кансультаваліся з медыкамі і псіхалагамі наконт таго, чым лепш займацца дзеці.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

АКУЛІСТ ДОЙДЗЕ ДА КОЖНАГА

Праект «Я бачу!»
у Віцебскай вобласці пашырыўся

Цяпер тры брыгады афтальмолагаў правяраюць зрок у школьнікаў. Агляды ў межах дабрачыннага праекта аднавіліся з пачаткам навучальнага года. Да дзвюх дзеючых далучылася трэцяя брыгада, якая будзе працаваць у Браслаўскім і Пастаўскім раёнах. Гэта дазволіць урачам агледзець каля 15 тысяч сельскіх школьнікаў з усёй Віцебшчыны — 21 раёна.

З верасня да снежня мабільныя брыгады медыкаў працягнуць сваю работу ў Мёрскім, Талачынскім, Чашніцкім, Лёзненскім, Гарадоцкім, Віцебскім, Ушацкім, Шаркаўшчынскім, Шумілінскім, Полацкім, Лепельскім, Браслаўскім і Пастаўскім раёнах. У гэты перыяд каля 10 тысяч школьнікаў атрымаюць кансультацыі афтальмолагаў.

Яшчэ 5,5 тысяч дзяцей было абследавана падчас першага этапу акцыі — напярэдадні летніх канікул у сельскіх школах Аршанскага, Дубровенскага, Бешанковіцкага, Глыбоцкага, Докшыцкага, Расонскага і Сенненскага раёнаў. Больш чым у 30 % дзяцей выяўлены праблемы са зрокам. Агляды па месцы вучобы праходзяць для таго, каб вучні 1—11 класаў як мага раней даведаліся пра магчымыя парушэнні зроку і маглі своєчасова атрымаць дапамогу. Усім неабходным для праверкі органаў зроку абсталяваны тры аўтамабілі, якія выкарыстоўваюцца для выязной работы ўрачоў. Па выніках аглядаў школьнікі атрымліваюць заключэнні спецыяліста аб стане зроку, пры неабходнасці — рэцэпты і накіраванні на далейшую дыягностыку ці аперацыйнае лячэнне. Усе дзеці атрымліваюць і памятку з правіламі захавання здароўя вачэй.

Праект «Я бачу!» рэалізуецца Беларускай дзіцячым фондам і кампаніяй А1 пры падтрымцы Віцебскага аблвыканкама і Міністэрства аховы здароўя. Віцебская вобласць — чацвёрты рэгіён, дзе ён ажыццяўляецца.